

PERSVRIJHEID Nederland weer terug in top tien van veilige landen op wereldranglijst

Wereldwijd zitten 363 journalisten gevangen

Zwijg journalist! Wereldwijd neemt de persvrijheid al jaren achtereen af. Vorig jaar zijn in totaal 363 journalisten gevangen gezet. Het hoogste aantal ooit en 20 procent meer dan in 2021. China, Iran, Myanmar, Turkije en Belarus spannen de kroon. Dit raakt ook het dagelijks leven in ons land, al zijn we 'relatief een veilige haven voor journalisten'.

Nancy Ubert
 n.ubert@mediahuis.nl

Stel je eens voor: twee dagen lang zit je opgesloten in een soort kooi. Je handen zijn vastgebonden en je krijgt geen drinken of eten. Journalist Naw Betty Han uit Myanmar deelt die ervaring op de website 'The Erased'. „Ze was ongesteld en kon niet naar een toilet. Ik denk dat alle vrouwen zich kunnen voorstellen hoe wreed en onmenselijk deze situatie voor haar was”, aldus Ruth Kronenburg, directeur van Free Press Unlimited. Net als (nieuws)organisaties uit de rest van de wereld, laat deze Nederlandse stichting zich op de Dag van de Persvrijheid (3 mei) duidelijk zien en horen. Dat gebeurt vanaf nu met de inzet van een speciaal ontwikkeld lettertype en bijbehorende website: The Erased (de gewiste).

Met de afbrokkelende typografie* wordt het probleem van censuur zichtbaar gemaakt. Voor elke gevangen journalist wordt één woord gewist. Elk verdwenen woord is dus verbonden met een journalist die gevangen zit en heeft bovendien te maken met de onderwerpen waarover hij of zij verslag heeft uitgebracht. Woorden als: revolutie, corruptie en onafhankelijkheid. Aangezien het aantal gevangen genomen journalisten elk jaar toeneemt, wordt het lettertype jaarlijks bijgewerkt om de toenemende beperking van de persvrijheid te blijven visualiseren. Kronenburg: „De komende jaren willen we telkens rond de Dag van de Persvrijheid zo veel mogelijk aandacht vragen voor journalisten die gevangen zijn gezet. Elk aantal is te groot: pers- en mediavrijheid is een mensenrecht. Dat moeten we niet vergeten.”

Helden

Over de ervaringsverhalen die je op de website kunt lezen zegt Kronenburg: „Wij zien deze journalisten als helden. Hen werd het zwijgen opgelegd. Ondanks de afnemende persvrijheid in hun land en met alle gevolgen van dien staan ze op

NURPHOTO VIA GETTY IMAGES

Sommige journalisten oefenen met gevaar voor eigen leven hun vak uit.

tegen de censuur. Ik vind het ontzettend moedig dat ze dit met de rest van de wereld delen.”

In de Persvrijheid Index van Reporters Sans Frontières (RSF), die jaarlijks op de Dag van de Persvrijheid wordt gepresenteerd, staat Nederland, terug van weggeweest, weer in de top tien. „Naar mijn mening horen we daar ook.”

Vorig jaar stond ons land op plek 28. Dat had meerdere oorzaken. Zoals bezorgdheid over de teloorgang van de regionale journalistiek. En - duidelijker zichtbaar - een toenemende agressie tegen journalisten tijdens demonstraties. Bovendien groeide het online geweld. Dat was dikwijls racistisch getint of gekleurd door vrouwenhaat. Ook was er sprake van een toenemende dreiging voor de vrije pers vanuit de georganiseerde misdaad. „Met natuurlijk als dieptepunt de moord op Peter R. de Vries”, aldus Kronenburg.

Onze terugval op de wereldranglijst, die dit keer wordt aangevoerd door Noorwegen, Ierland en Denemarken, is voor eens en altijd een eenmalig dieptepunt geweest, hoopt ze. „Nederland is relatief gezien een veilige haven voor journalisten. Ons PersVeilig-model

“
Mediavrijheid is een mensenrecht. Dat moeten we niet vergeten

Ruth Kronenburg. FOTO BODINE KOOPMANS

wordt internationaal geroemd vanwege de unieke samenwerking tussen politie, Openbaar Ministerie, de Vereniging van Journalisten en het Genootschap van Hoofdredacteuren. Ook in het buitenlandbeleid is persvrijheid een belangrijk speerpunt voor Nederland. Zo zijn we medevoorzitter van de Media Freedom Coalition, een groep van 50 gelijkgestemde landen die gezamenlijk opkomen voor de veiligheid van journalisten.”

Terug naar de RSF-index. Onderaan staan de landen waar vrijwel of helemaal geen persvrijheid bestaat. De laatste drie plaatsen worden ingenomen door Aziatische landen. Vietnam, dat jaagt op onafhankelijke verslaggevers en commentatoren staat op plek 178. China is met 4 procent gedaald naar plaats 179, als 'werelds grootste gevangenbewaarder van journalisten. „Het land is ook een van de grootste exporteurs van propaganda-inhoud”, aldus Kronenburg. Als laatste op de lijst („dat kan natuurlijk geen verrassing zijn”) staat Noord-Korea.

*) De typografie kunnen we om technische redenen niet op deze krantenpagina laten zien.

Wat jij kunt doen

Ruth Kronenburg, directeur van Free Press Unlimited, hoopt dat zoveel mogelijk mensen zich aansluiten bij de campagne en hun steun betuigen aan journalisten wereldwijd door onder meer hun verhalen te delen. „Zo beperken we de mogelijkheid tot censuur.”

Kijk hiervoor op:
erased.freepressunlimited.org

FREE PRESS UNLIMITED